

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 6.1

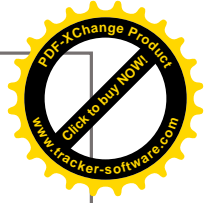
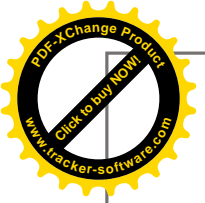
Đoạn kinh 1 (KhDK)

Pañca-sikkhāpadāni:

1. Pāṇātipātā veramaṇīsikkhāpadaṃ samādiyāmi.
2. Adinnādānā veramaṇīsikkhāpadaṃ samādiyāmi.
3. Kāmesu micchācārā veramaṇīsikkhāpadaṃ samādiyāmi.
4. Musāvādā veramaṇīsikkhāpadaṃ samādiyāmi.
5. Surāmerayamajja-pamādaṭṭhānā veramaṇīsikkhāpadaṃ samādiyāmi.

Từ vựng đoạn kinh 1

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Pañca	5	Số
2	Sikkhā	Luật, giới luật	Danh, nữ
3	Padaṃ	Điều khoản	Danh, trung
4	Pāṇo	Sinh mạng	Danh, nam
5	Atipāto	Việc giết	Danh, nam
6	Veramaṇī	Việc tránh, việc kiêng Công thức = [veramaṇī] + [xuất xứ cách]	Danh, nữ
7	Samādiyati	Nhận lấy, thi hành	Động, hiện tại, bị động
8	Dinna	Được cho	Quá phân
9	Ādānaṃ	Việc lấy	Danh, trung
10	Kāmo	Dục	Danh, nam
11	Micchā	Sai, trái	Trạng
12	Cāro	Hành động, hành vi	Danh, nam
13	Musā	Dối, giả	Trạng
14	Vādo	Lời nói	Danh, nam
15	Surā	Chất say	Danh, nữ
16	Merayaṃ	Rượu lên men	Danh, trung
17	Majjaṃ	Rượu	Danh, trung
18	Pamādo	Sự dễ dãi	Danh, nam
19	Ṭhānaṃ	Điều kiện, trạng thái, nguyên nhân	Danh, trung

Ngữ pháp đoạn kinh 1

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 1
1	Xuất xứ cách phân ly	<p>Xuất xứ cách chỉ đối tượng, sự vật bị tách ra khỏi</p> <p>Ví dụ: [tôi muốn tránh thú dữ], tức tôi muốn ở xa, muốn tách khỏi thú dữ, [thú dữ] trong Pali có thể biểu đạt bằng danh từ xuất xứ cách</p>	Pāṇātipātā

Đoạn kinh 2 (AN)

Yathāpi cando vimalo - gacchaṃ ākāśadhātuyā;
 sabbe tārāgaṇe loke - ābhāya atirocati.
 Tath'eva sīlasampanno - saddho purisapuggalo;
 sabbe maccharino loke - cāgena atirocati.

Yathāpi meghe thanayaṃ - vijjumaḷī satakkaku;
 thalaṃ ninnama ca pūreti - abhivassama vasundharaṃ.
 Evaṃ dassanasampanno - Sammāsambuddhasāvako;
 macchariṃ adhiṇaṇhāti - pañcaṭṭhānehi paṇḍito.

Āyuna yasasā c'eva - vaṇṇena ca sukhena ca;
 sa ve bhogapariyūḷho - pecca sagge pamodati»ti.

Từ vựng đoạn kinh 2

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Yathā	Như, giống như	Phụ
2	Pi	Và	Phụ
3	Cando	Mặt trăng	Danh, nam
4	Vimala	Trong, sạch, không tỳ vết, không ô uế	Tính từ
5	Gacchaṃ	Đang đi	Hiện phân, nam&trung
6	Ākāso	Không gian	Danh, nam
7	Dhātu	Điều kiện ngoài tự nhiên	Danh, nữ
8	Sabba	Tất cả, toàn bộ, trọn	Tính từ
9	Tārā	Ngôi sao	Danh, nữ
10	Gaṇo	Nhóm	Danh, nam
11	Loko	Thế giới, thế gian	Danh, nam

12	Ābhā	Ánh sáng	Danh, nữ
13	Atirocati	Vượt trội hơn về độ sáng Công thức = [atirocati] + [A] = [vượt trội A về độ sáng], trong đó [A] = [danh từ trực bổ cách]	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
14	Tathā	Như vậy, như thế	Trạng
15	Eva	Chính	Phụ
16	Sīlam	Giới, giới hạnh	Danh, trung
17	Sampanna	Có	Quá phân
18	Saddha	Có đức tin	Tính
19	Puriso	Người	Danh, nam
20	Puggalo	Người	Danh, nam
21	Maccharin	Người tham lam	Danh, nam
22	Cāgo	Sự hào phóng	Danh, nam
23	Megho	Giông bão	Danh, nam
24	Thanayam	Đang gào thét	Hiện phân, nam&trung
25	Vijjūmalin	Có nhiều tua ánh sáng, có hàng loạt tia sáng	Tính
26	Satakkaku	Có nhiều cạnh góc	Tính
27	Thalo	Vùng đất cao, cao nguyên	Danh, trung
28	Ninno	Vùng đất thấp, miền trũng, vùng trũng	Danh, trung
29	Ca	Và, hoặc	Phụ
30	Pūreti	Làm đầy, đồ đầy	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
31	Abbhivassam	Đổ mưa xuống	Hiện phân, nam&trung
32	Vasundharā	Trái đất	Danh, nữ
33	Evaṃ	Như vậy, như thế	Phụ
34	Dassanam	Sự thấy, sự biết	Danh, trung
35	Sammāsambuddho	Đức Chánh Đẳng Giác	Danh, nam
36	Sāvako	Đệ tử	Danh, nam
37	Adhigamhāti	Vượt, vượt hơn, vượt trội	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
38	Pañca	5	Số
39	Thānam	Phương diện	Danh, trung
40	Paṇḍito	Bậc trí, người trí tuệ, sự trí tuệ	Danh từ Danh, nam
41	Āyu	Tuổi thọ	Danh, trung
42	Yasas	Tiếng tăm	Danh, nam, trung
43	Vannṇo	Dung mạo	Danh, nam
44	Sukham	Sự hạnh phúc, an lạc	Danh, trung
45	Ve	Quả thực	Phụ

46	Bhogo	Tài sản	Danh, nam
47	Paribbyūḷa	Có	Tính
48	Pecca	Sau khi chết	Trạng
49	Saggo	Cõi trời	Danh, nam
50	Pamodati	Vui hưởng	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

Ngữ pháp đoạn kinh 2

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 2
1	Dụng cụ cách chỉ phương diện [Instrumental of relation]	<p>Dụng cụ cách có một chức năng khá quan trọng là chỉ phương diện, giác độ...</p> <p>Ví dụ: [Anh ta giỏi hơn tôi về toán học], tức anh ta giỏi hơn tôi về phương diện toán học, [về toán học] hay [phương diện toán học] trong Pali sẽ được biểu đạt bằng dụng cụ cách</p>	<p>pañcaṭṭhānehi</p> <p>Āyuna</p>

Đoạn kinh 3 (MN)

Atha kho Selo brāhmaṇo tīhi māṇavakasatehi parivuto... yena Keṇiyassa jaṭilassa assamo ten'upasaṃkami. Addasā kho Selo brāhmaṇo Keṇiyassa jaṭilassa assame app'ekacce uddhanāni khaṇante, app'ekacce kaṭṭhāni phālente, app'ekacce bhājanāni dhovante, app'ekacce udakamaṇikaṃ paṭiṭṭhāpente, app'ekacce āsanāni paññāpente, Keṇiyaṃ pana jaṭilaṃ sāmāṃ yeva maṇḍalamālaṃ paṭiyādentam.

Disvāna Keṇiyaṃ jaṭilaṃ etadavoca: «Kim nu kho bhoto Keṇiyassa āvāho vā bhavissati, vivāho vā bhavissati, mahāyañño vā paccupaṭṭhito, rājā vā Māgadho Seniyo Bimbisāro, nimantito svātanāya saddhiṃ balakāyenā»ti?

«Na me, bho Sela, āvāho vā bhavissati vivāho vā, n'āpi rājā Māgadho Seniyo Bimbisāro, nimantito svātanāya saddhiṃ balakāyena; api ca kho me mahāyañño paccupaṭṭhito atthi. Samaṇo Gotamo Sakyaputto Sakyakulā pabbajito, Aṃguttarāpesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṃghena ... Āpaṇaṃ anuppatto. So me nimantito svātanāya ... saddhiṃ bhikkhusaṃghenā»ti.

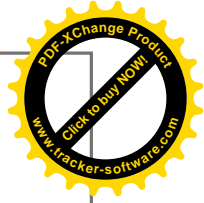
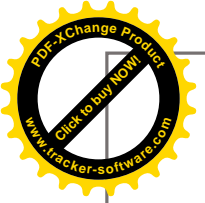
«'Buddho'ti, bho Keṇiya, vadesi»?

«'Buddho'ti, bho Sela, vadāmi».

«'Buddho'ti, bho Keṇiya, vadesi»?

«Buddho'ti, bho Sela, vadāmī».

«Ghoso pi kho eso dullabho lokasmiṃ yadidaṃ 'buddho'»ti.

Từ vựng đoạn kinh 3

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Atha	Khi ấy	Phụ
2	Kho	Quả thực	Phụ
3	Selo	Tên riêng	Danh, nam
4	Brāhmaṇo	Bà La Môn	Danh, nam
5	Ti	3	Số
6	Māṇavako	Nam thanh niên	Danh, nam
7	Sata	100	Số
8	Parivuta	Được đi theo	Quá phân
9	Yena... tena...	Ở đâu... [đến] đó...	Đặc ngữ
10	Keṇiyo	Tên riêng	Danh, nam
11	Jaṭilo	Đạo sĩ bện tóc	Danh, nam
12	Assamo	Nơi ẩn dật	Danh, nam
13	Upasaṃkami	Đã đến đó	Động, bất định, chủ động, mô tả
14	Addasā	Đã thấy	Động, bất định, chủ động, mô tả
15	Api	Và, ngay cả	Phụ
16	Ekacca	Một vài	Tính
17	Uddhanaṃ	Lò	Danh, trung
18	Khaṇati	Đào	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
19	Kaṭṭhaṃ	Gỗ	Danh, trung
20	Phāleti	Chẻ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
21	Bhājanaṃ	Chén bát	Danh, trung
22	Dhovati	Rửa	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
23	Udakaṃ	Nước	Danh, trung
24	Maṇiko	Vai lớn, Bình lớn	Danh, nam
25	Patiṭṭhāpeti	Đặt	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
26	Āsanaṃ	Chỗ ngồi	Danh, trung

27	Paññapeti	Chuẩn bị	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
28	Pana	Và, nhưng	Phụ
29	Sāmaṇ	Tự mình	Trạng
30	Eva	Chỉ	Phụ
31	Maṇḍalamālo	Lều tròn	Danh, nam
32	Paṭiyādeti	Chuẩn bị, sắp xếp	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
33	Disvāna	Sau khi nhìn thấy	Động từ bất biến
34	Etad	Cái này, người này, điều này	Đại từ nhân xưng/chỉ định ngôi 3
35	Avoca	Đã nói Công thức: [A] + [B] + [Avoca] = [anh ta đã nói B với A], trong đó [B] chỉ điều được nói, còn [A] là người nghe, cả [A]&[B] đều ở trực bổ cách	Động, bất định, chủ động, mô tả
36	Kiṃ	Phải không	Phụ
37	Nu	Nhấn mạnh	Phụ
38	Bhoto	Ngài [gián bổ cách/sở hữu cách của Bhavant]	Danh, nam
39	Āvāho	Lễ cưới	Danh, nam
40	Vā	Và, hoặc	Phụ
41	Bhavissati	Sẽ có	Động, tương lai, chủ động, mô tả
42	Vivāho	Đám cưới	Danh, nam
43	Mahā	Lớn [nguyên mẫu: mahant]	Tính
44	Yañño	Cuộc hiến tế, cuộc bố thí	Danh, nam
45	Paccupaṭṭhita	Được chuẩn bị	Quá phân
46	Rājā	Vua	Danh, nam
47	Māgadha	Thuộc xứ Magadha	Tính
48	Seniyo	Tên riêng	Danh, nam
49	Bimbisāro	Tên riêng	Danh, nam
50	Nimantita	Được mời	Quá phân
51	Svātanāya	Vào ngày mai, ngày hôm sau	Trạng
52	Saddhiṃ	Cùng với [kết hợp với dụng cụ cách]	Giới từ

53	Balakāyo	Quân đội	Danh, nam
54	(i)ti	Kí hiệu trích dẫn	Phụ
55	Na	Không	Phụ
56	Ahaṃ	Tôi	Đại từ nhân xưng ngôi 1
57	Bho	Thưa Ngài [hô cách số ít của bhavant]	Đại từ nhân xưng ngôi 2
58	Pi	Và	Phụ
59	Ca	Và, hoặc	Phụ
60	Atthi	Thì, là, có	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
61	Samaṇo	Sa Môn	Danh, nam
62	Gotamo	Tên riêng	Danh, nam
63	Sakya	Tên riêng	Tính
64	Putto	Con trai	Danh, nam
65	Kulaṃ	Gia đình, dòng dõi	Danh, trung
66	Pabbajita	Đã xuất gia	Tính từ
67	Aṃguttarāpo	Địa danh	Danh, nam
68	Cārīkā	Chuyến du hành, chuyến đi	Danh, nữ
69	Carati	Đi Thành ngữ = [cārīkaṃ carati] = [du hành]	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
70	Mahant	Lớn	Tính
71	Bhikkhu	Tỳ Kheo	Danh, nam
72	Saṅgho	Đoàn, nhóm	Danh, nam
73	Āpaṇo	Địa danh	Danh, nam
74	Anuppatta	Đã đến	Quá phân
75	So	Người ấy, vật ấy	Đại từ nhân xưng/chỉ định ngôi 3
76	Buddho	Đức Phật, Phật	Danh, nam
77	Vadeti	Nói	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
78	Vadati	Nói	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
79	Ghoso	Tiếng	Danh, nam
80	Eso	Người đó, vật đó	Đại từ nhân xưng/chỉ định ngôi 3
81	Dullabha	Hiếm, khó đạt được	Tính từ
82	Loko	Thế gian	Danh, nam

83	Yadidaṃ	Tức là	Đặc ngữ
----	---------	--------	---------

Ngữ pháp đoạn kinh 3

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 2.1
1	NA	NA	NA

Bài đọc thêm

[1] Appamādo mātā hoti bhāgyassa // appamādo mātā ahosi bhāgyassa (Ngạn ngữ Anh)

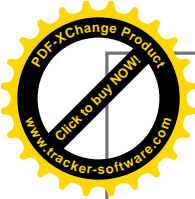
STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Pamādo	Sự dễ dãi	Danh, nam
2	Mātā	Mẹ [chủ cách, số ít của Mātā]	Danh, nữ
3	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Bhāgyaṃ	Vận may	Danh, trung
5	Ahosi	Thì, là	Động, bắt định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		Diligence is the mother of good luck	

[2] Kiliṭṭhaṃ udakaṃ aggiṃ upasamehi // kiliṭṭhaṃ udakaṃ aggiṃ upasamesi (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Kiliṭṭha	Dơ bẩn	Tính
2	Udakaṃ	Nước	Danh, trung
3	Aggi	Lửa	Danh, nam
4	Upasamehi	Dập tắt	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
5	Upasamesi	Dập tắt	Động, bắt định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		Dirty water will quench fire	

[3] Sakkaccaṃ hoti kusalataraṃ vikkamato // sakkaccaṃ ahosi kusalataraṃ vikkamato (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Sakkaccaṃ	Sự thận trọng	Danh, trung
2	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Kusalatara	Tốt hơn	Tính [so sánh hơn]
4	Vikkamo	Sự anh hùng	Danh, nam

5	Ahosi	Thì, là	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		@ Công thức so sánh hơn = [Tính từ so sánh hơn] + [danh từ xuất xứ cách]	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Discretion is the better part of valour</i>	

[4] Kakkasāya gaṇṭhiyā upakaraṇaṃ kakkasaṃ hoti // kakkasāya gaṇṭhiyā upakaraṇaṃ kakkasaṃ ahosi (Erasmus)

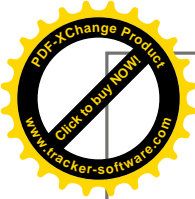
STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Kakkasa	Cứng, chặt	Tính
2	Gaṇṭhi	Nút thắt	Danh, nữ
3	Upakaraṇaṃ	Công cụ, dụng cụ	Danh, trung
4	Hoti	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
5	Ahosi	Thì, là, tồn tại	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Malo Nodo malus quaerendus Cuneus</i>	

[5] Yo tassa sobhano tassa hoti // yo tassa sobhano tassa ahosi (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yo/yam/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
2	So/taṃ/sā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
3	Sobhana	Đẹp, xinh	Tính
4	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
5	Ahosi	Thì, là	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Suum cuique pulchrum</i>	

[6] Akusīto kassako ropeti rukkhāni, yesaṃ phalāni no kudācanaṃ samanupassati // Akusīto kassako ropesi rukkhāni, yesaṃ phalāni no kudācanaṃ samanupassati (Cicero)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Kusīta	Lười biếng	Tính
2	Kassako	Nông dân	Danh, nam
3	Ropeti	Gieo trồng	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Rukkhaṃ	Cây	Danh, trung
5	Yo/yam/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy	Đại, quan hệ

		Người nào, vật nào	
6	Phalaṃ	Quả	Danh, trung
7	No	Không	Phụ
8	Kudācanaṃ	Lúc nào đó	Trạng
9	Samanupassati	Thấy	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
10	Ropesi	Gieo trồng	Động, bất định, chủ động, mô tả
11	Samanupassi	Thấy	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Abores serit diligens agricola, quarum adspiciet baccam ipse numquam</i>	

[7] Bhaṇḍaṃ mattena vivādo tena, yo na hoti tattha // bhaṇḍaṃ mattena vivādo tena, yo na ahosi tattha (Publiliius Syrus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Bhaṇḍaṃ	Sự tranh cãi	Danh, trung
2	Mattaṃ	Người say	Danh, trung
3	Vivādo	Sự tranh luận	Danh, nam
4	So/taṃ/sā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
5	Yo/yaṃ/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
6	Na	Không	Phụ
7	Hoti	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
8	Tattha	Ở đó	Trạng
9	Ahosi	Thì, là, tồn tại	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Absentem laedit cum ebrio qui litigat</i>	